

**Președintele Parlamentului
Republicii Moldova**

De difuzat deputaților.

Spre avizare:

- Comisiilor permanente,
- Guvernului RM,
- Centrului Național Anticorupție,
- Direcției generale juridice – conform Regulamentului.

Comisiei pentru economie, buget și finanțe,
Comisiei pentru securitate națională, apărare
și ordine publică, Comisiei juridice, pentru
numiri și imunități – în baza avizelor de
prezentat raportul în Parlament.

Parlamentul
Republicii Moldova

FPN nr. 43

10 iunie 2026

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Biroul permanent al
Parlamentului Republicii Moldova

În conformitate cu prevederile art. 73 din Constituția Republicii Moldova și al art. 47 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797/1996, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (prevenirea escrocheriilor telefonice și a fraudelor prin comunicații electronice).

- Anexe: 1. Proiectul de lege – 6 *file*
2. Nota de fundamentare – 7 *file*

Deputați în Parlament

Digitally signed by Grițco Elena
Date: 2026.06.11 09:30:37 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MOLDOVA EUROPEANĂ

Digitally signed by Cuiumju Constantin
Date: 2026.06.11 09:31:46 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MOLDOVA EUROPEANĂ

Digitally signed by Usatfi Renato
Date: 2026.06.10 16:57:46 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MOLDOVA EUROPEANĂ

Digitally signed by Ivanov Serghei
Date: 2026.06.11 09:22:55 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MOLDOVA EUROPEANĂ

Digitally signed by Margarint Nicolae
Date: 2026.06.11 09:32:40 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MOLDOVA EUROPEANĂ

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

pentru modificarea unor acte normative (prevenirea escrocheriilor telefonice și a fraudelor prin comunicații electronice)

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Legea comunicațiilor electronice nr. 72/2025 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2025, nr. 226–228, art. 266), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 2 se completează cu punctele 9¹, 9², 79¹ și 94¹, cu următorul cuprins:
„9¹. apel cu origine neverificată – apel pentru care, în condițiile tehnice stabilite de Agenție, nu poate fi confirmată utilizarea legitimă a numărului prezentat ca identificator al liniei apelante;

9². substituie neautorizată a identificatorului liniei apelante – transmiterea, prezentarea sau utilizarea unui număr de telefon ca identificator al liniei apelante fără drept de utilizare asupra numărului respectiv, cu încălcarea condițiilor de utilizare a resurselor de numerotație sau cu scopul de a induce în eroare destinatarul apelului cu privire la identitatea ori originea apelantului;”

„79¹. serviciu preplătit de comunicații mobile – serviciu de comunicații electronice accesibil publicului, furnizat prin intermediul unei resurse de numerotație mobile, pentru care plata se efectuează anticipat, integral sau parțial, fără facturare periodică obligatorie;”

„94¹. utilizator identificat al unui serviciu preplătit de comunicații mobile – persoană fizică sau juridică ale cărei date de identificare au fost verificate și înregistrate de furnizorul serviciului, în condițiile prezentei legi;”.

2. La articolul 7 alineatul (2), după punctul 28) se introduce punctul 28¹), cu următorul cuprins:

„28¹) aprobarea cerințelor tehnice și organizatorice privind verificarea autenticității originii apelurilor, prevenirea substituirii neautorizate a identificatorului liniei apelante, identificarea utilizatorilor serviciilor preplătite de comunicații mobile, precum și supravegherea respectării acestor cerințe;”.

3. După articolul 95 se introduc articolele 95¹ și 95², cu următorul cuprins:

„Articolul 95¹. Verificarea autenticității originii apelurilor și prevenirea substituirii neautorizate a identificatorului liniei apelante

(1) Furnizorii de rețele publice de comunicații electronice și furnizorii de servicii de comunicații electronice accesibile publicului care asigură inițierea, tranzitarea sau terminarea apelurilor sunt obligați să implementeze măsuri tehnice și organizatorice pentru verificarea autenticității originii apelurilor și prevenirea substituirii neautorizate a identificatorului liniei apelante.

(2) Măsurile prevăzute la alin. (1) includ, după caz și în limitele fezabilității tehnice:

- a) verificarea utilizării legitime a numărului prezentat ca identificator al liniei apelante;
- b) detectarea apelurilor cu origine neverificată sau cu indicii de substituire neautorizată a identificatorului liniei apelante;
- c) marcarea, filtrarea, limitarea sau blocarea apelurilor suspecte, în condițiile stabilite de Agenție;
- d) schimbul operativ de informații tehnice între furnizori în vederea prevenirii fraudelor;
- e) cooperarea cu Agenția, Serviciul de Informații și Securitate, Ministerul Afacerilor Interne, organele de urmărire penală și alte autorități competente, în condițiile legii.
- f) identificarea și prevenirea utilizării echipamentelor, aplicațiilor, serviciilor, sistemelor tehnice sau soluțiilor de rutare care permit generarea, tranzitarea ori terminarea apelurilor cu substituirea neautorizată a identificatorului liniei apelante, inclusiv prin utilizarea neautorizată a cartelelor SIM, a profilurilor eSIM, a echipamentelor de tip SIM box, GSM gateway sau a altor mijloace tehnice similare;
- g) detectarea modelelor anormale de trafic, inclusiv a volumelor neobișnuite de apeluri, a rutării artificiale a apelurilor, a apelurilor inițiate în masă sau a utilizării resurselor de numerotație în condiții care indică posibila folosire a serviciilor de comunicații electronice pentru fraude ori escrocherii.”

(3) În cazul apelurilor inițiate din afara teritoriului Republicii Moldova și prezentate cu utilizarea numerelor din Planul național de numerotație al Republicii Moldova, furnizorii aplică măsuri suplimentare de verificare, marcarea sau blocare, potrivit cerințelor aprobate de Agenție.

(4) Furnizorii nu vor permite, prin rețelele sau serviciile administrate, transmiterea apelurilor în cazul în care cunosc sau trebuie să cunoască, potrivit cerințelor tehnice aplicabile, că identificatorul liniei apelante a fost substituit neautorizat.

(5) Se interzice utilizarea rețelelor, serviciilor, echipamentelor, aplicațiilor, sistemelor tehnice sau soluțiilor de rutare în scopul generării, tranzitării ori terminării apelurilor cu origine disimulată, cu origine neverificată sau cu substituirea neautorizată a identificatorului liniei apelante, inclusiv prin folosirea neautorizată a cartelelor SIM, a profilurilor eSIM, a echipamentelor de tip SIM box, GSM gateway sau a altor mijloace tehnice similare.

(6) Agenția aprobă, în termenul stabilit de prezenta lege, cerințele tehnice și organizatorice privind:

- a) verificarea autenticității originii apelurilor;
- b) criteriile de identificare a apelurilor cu origine neverificată;
- c) condițiile de marcarea, filtrare, limitare sau blocare a apelurilor;
- d) procedura de cooperare între furnizori și autoritățile competente;
- e) formatul și periodicitatea raportării către Agenție.

(7) La aprobarea cerințelor prevăzute la alin. (5), Agenția consultă organul central de specialitate, Agenția pentru Securitate Cibernetică, Serviciul de Informații și Securitate, Ministerul Afacerilor Interne, Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, furnizorii de rețele și servicii de comunicații electronice, precum și alte părți interesate.

(8) Prelucrarea datelor în scopul aplicării prezentului articol se efectuează exclusiv în măsura necesară prevenirii, detectării și combaterii substituirii neautorizate a identificatorului liniei apelante, cu respectarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal și a confidențialității comunicațiilor.

(9) Aplicarea prezentului articol nu constituie monitorizare a conținutului comunicațiilor și nu aduce atingere garanțiilor privind confidențialitatea comunicațiilor prevăzute de prezenta lege și de alte acte normative.

Articolul 95². Identificarea utilizatorilor serviciilor preplătite de comunicații mobile

(1) Furnizarea, vânzarea, distribuirea sau activarea serviciilor preplătite de comunicații mobile se efectuează numai după identificarea utilizatorului.

(2) Identificarea utilizatorului persoană fizică se efectuează în baza actului de identitate, iar în cazul cetățenilor străini și al apatrizilor – în baza documentului de identitate sau a documentului de călătorie recunoscut potrivit legislației.

(3) Identificarea utilizatorului persoană juridică se efectuează în baza datelor de identificare ale persoanei juridice și ale reprezentantului acesteia.

(4) Identificarea poate fi realizată:

- a) prin prezența fizică a persoanei;
- b) la distanță, prin mijloace electronice de identificare, semnătură electronică sau alte soluții tehnice sigure, stabilite de Agenție, cu respectarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal.

(5) Furnizorii de servicii de comunicații electronice accesibile publicului sunt obligați să înregistreze și să păstreze datele necesare pentru identificarea utilizatorului serviciului preplătit de comunicații mobile, inclusiv:

- a) numele și prenumele persoanei fizice;
- b) numărul de identificare de stat, după caz;
- c) seria, numărul, tipul și statul emitent al actului de identitate sau al documentului de călătorie;
- d) denumirea și numărul de identificare de stat ale persoanei juridice, după caz;
- e) numărul de telefon atribuit;
- f) data și ora identificării;
- g) data și ora activării serviciului;
- h) datele distribuitorului sau ale persoanei care a efectuat identificarea, după caz.

(6) Colectarea și prelucrarea datelor prevăzute la alin. (5) se limitează la datele strict necesare pentru identificarea utilizatorului, prevenirea fraudelor, executarea contractului, respectarea obligațiilor legale ale furnizorului și cooperarea cu autoritățile competente, în condițiile legii.

(7) Furnizorii răspund pentru respectarea obligației de identificare inclusiv în cazul în care vânzarea, distribuirea sau activarea serviciilor preplătite de comunicații mobile se realizează prin distribuitori, comercianți, agenți sau alți intermediari.

(8) Se interzice activarea serviciilor preplătite de comunicații mobile fără identificarea prealabilă a utilizatorului.

(9) Furnizorii suspendă furnizarea serviciilor aferente numerelor preplătite pentru care utilizatorii nu au fost identificați în termenul stabilit de prezenta lege. Furnizarea serviciilor poate fi reluată după finalizarea procedurii de identificare.

(10) Agenția aprobă procedura de identificare a utilizatorilor serviciilor preplătite de comunicații mobile, inclusiv cerințele aplicabile identificării la distanță, evidenței datelor, suspendării și reluării furnizării serviciilor.”.

4. Articolul 119 se completează cu alineatul (6), cu următorul cuprins:

„(6) Exercițarea dreptului utilizatorului sau al abonatului de a împiedica prezentarea identificării liniei apelante nu permite substituirea neautorizată a identificatorului liniei apelante și nu limitează obligațiile furnizorilor prevăzute la art. 95¹.”

5. La articolul 125 alineatul (2) punctul 3):
a) la litera b), după cuvintele „utilizatorilor înregistrați” se introduc cuvintele „și ale utilizatorilor identificați ai serviciilor preplătite de comunicații mobile”;
b) la litera g), textul „în cazul serviciilor preplătite anonime – data și ora la care a fost inițial activat serviciul și denumirea locației (Cell ID) din care a fost activat serviciul” se substituie cu textul „în cazul serviciilor preplătite de comunicații mobile – data și ora la care a fost activat, suspendat sau reluat serviciul, precum și denumirea locației (Cell ID) din care a fost activat serviciul”.

6. Anexa nr. 1 se modifică după cum urmează:

1. la partea A se completează cu punctul 10, cu următorul cuprins:

„10. Obligațiile privind prevenirea fraudelor comise prin intermediul rețelelor și serviciilor de comunicații electronice, verificarea autenticității originii apelurilor, prevenirea substituirii neautorizate a identificatorului liniei apelante și identificarea utilizatorilor serviciilor preplătite de comunicații mobile, în conformitate cu prezenta lege.”

2. partea B se completează cu punctul 6, cu următorul cuprins:

„6. Implementarea măsurilor tehnice și organizatorice necesare pentru detectarea, marcarea, filtrarea, limitarea sau blocarea apelurilor cu origine neverificată ori cu indicii de substituire neautorizată a identificatorului liniei apelante.”

3. partea C se completează cu punctul 5, cu următorul cuprins:

„5. Obligațiile privind identificarea utilizatorilor serviciilor preplătite de comunicații mobile, informarea utilizatorilor cu privire la riscurile fraudelor telefonice și cooperarea cu autoritățile competente pentru prevenirea și combaterea utilizării abuzive a serviciilor de comunicații electronice.”

4. partea E se completează cu punctul 11, cu următorul cuprins:

„11. Condiții privind utilizarea resurselor de numerotație în scopul prevenirii substituirii neautorizate a identificatorului liniei apelante, a utilizării frauduloase a numerelor și a altor forme de utilizare abuzivă a resurselor de numerotație.”

Art. II. – Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 78–84, art. 100), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Se completează cu articolul 252², cu următorul cuprins:

„Articolul 252². Încălcarea cerințelor privind prevenirea fraudelor prin comunicații electronice și identificarea utilizatorilor serviciilor preplătite

(1) Furnizarea, vânzarea, distribuirea sau activarea serviciilor preplătite de comunicații mobile, inclusiv a cartelelor SIM preplătite, fără identificarea utilizatorului, cu încălcarea prevederilor Legii comunicațiilor electronice nr. 72/2025,

se sancționează cu amendă de la 500 la 1000 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 800 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei

cu funcție de răspundere și cu amendă de la 1000 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Neasigurarea de către furnizorul de rețele publice de comunicații electronice sau de servicii de comunicații electronice accesibile publicului a măsurilor tehnice și organizatorice privind verificarea autenticității originii apelurilor, prevenirea substituirii neautorizate a identificatorului liniei apelante, marcarea, filtrarea, limitarea sau blocarea apelurilor cu origine neverificată, în condițiile stabilite de Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații,

se sancționează cu amendă de la 800 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere și cu amendă de la 1000 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Utilizarea, punerea la dispoziție, instalarea, operarea sau administrarea echipamentelor, aplicațiilor, serviciilor, sistemelor tehnice ori soluțiilor de rutare destinate generării, tranzitării sau terminării apelurilor cu origine disimulată, cu origine neverificată ori cu substituirea neautorizată a identificatorului liniei apelante, inclusiv prin utilizarea neautorizată a cartelelor SIM, a profilurilor eSIM, a echipamentelor de tip SIM box, GSM gateway sau a altor mijloace tehnice similare,

se sancționează cu amendă de la 1000 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 1200 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere și cu amendă de la 1000 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice, cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(4) Nesuspendarea furnizării serviciilor aferente numerelor preplătite pentru care utilizatorii nu au fost identificați în termenul stabilit de lege,

se sancționează cu amendă de la 1000 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere și cu amendă de la 1000 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(5) Prezentarea către Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații a informațiilor incomplete, neveridice sau cu întârziere privind măsurile aplicate pentru prevenirea substituirii neautorizate a identificatorului liniei apelante ori privind identificarea utilizatorilor serviciilor preplătite,

se sancționează cu amendă de la 500 la 1000 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere și cu amendă de la 1000 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(6) Nerespectarea obligației de păstrare, actualizare sau prezentare, în condițiile legii, a datelor necesare pentru identificarea utilizatorilor serviciilor preplătite de comunicații mobile,

se sancționează cu amendă de la 500 la 1000 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere și cu amendă de la 1000 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(7) Împiedicarea sau obstrucționarea controlului efectuat de Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații privind respectarea cerințelor de prevenire a fraudelor prin comunicații electronice, de verificare a autenticității originii apelurilor sau de identificare a utilizatorilor serviciilor preplătite,

se sancționează cu amendă de la 1000 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 1000 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei

cu funcție de răspundere și cu amendă de la 1000 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(8) Pentru contravențiile prevăzute la alin. (1)–(6), comiterea repetată de către persoana juridică, în decursul unui an, se sancționează potrivit art. 34 alin. (2²) și (2³).

(9) În cazul contravențiilor prevăzute la alin. (1)–(3), săvârșite repetat sau care au creat condiții pentru utilizarea serviciilor de comunicații electronice la comiterea unor fraude ori escrocherii, poate fi aplicată și privarea de dreptul de a desfășura activitatea de vânzare, distribuire sau activare a serviciilor preplătite de comunicații mobile pe un termen de la 3 luni la un an.

2. La articolul 407 alineatul (1), după cifra „252¹” se introduce cifra „252²”.

Art. III. – Dispoziții finale și tranzitorii

(1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepțiile prevăzute la alin. (4)–(6).

(2) Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații, în termen de 30 de zile de la data publicării prezentei legi, va aproba:

- a) cerințele tehnice și organizatorice privind verificarea autenticității originii apelurilor și prevenirea substituirii neautorizate a identificatorului liniei apelante;
- b) procedura de marcarea, filtrare, limitare sau blocare a apelurilor cu origine neverificată;
- c) procedura de identificare a utilizatorilor serviciilor preplătite de comunicații mobile;
- d) formatul și periodicitatea raportării de către furnizori.

(3) Guvernul, în termen de 2 luni de la data publicării prezentei legi, va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

(4) Obligația de identificare prealabilă a utilizatorilor serviciilor preplătite de comunicații mobile la furnizarea, vânzarea, distribuirea sau activarea serviciilor noi se aplică la expirarea termenului de 2 luni de la data publicării prezentei legi.

(5) Utilizatorii serviciilor preplătite de comunicații mobile activate până la data aplicării obligației prevăzute la alin. (4) urmează să fie identificați în termen de 2 luni de la data publicării prezentei legi.

(6) La expirarea termenului prevăzut la alin. (5), furnizorii suspendă furnizarea serviciilor aferente numerelor preplătite pentru care utilizatorii nu au fost identificați. Furnizarea serviciilor poate fi reluată după finalizarea procedurii de identificare.

(7) Furnizorii de rețele publice de comunicații electronice și furnizorii de servicii de comunicații electronice accesibile publicului vor implementa măsurile tehnice privind verificarea autenticității originii apelurilor și prevenirea substituirii neautorizate a identificatorului liniei apelante în termen de 3 luni de la data aprobării cerințelor prevăzute la alin. (2) lit. a).

(8) Până la implementarea integrală a măsurilor prevăzute la alin. (7), Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații poate dispune măsuri provizorii de marcarea, filtrare, limitare sau blocare a apelurilor suspecte, în condițiile legii, în scopul prevenirii fraudelor și protecției utilizatorilor finali.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (prevenirea escrocheriilor telefonice și a fraudelor prin comunicații electronice)

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative este elaborat de către un grup de deputați în Parlamentul Republicii Moldova, membri ai fracțiunii „Partidul Nostru”.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Temeiul legal îl constituie art. 73 din Constituție, care consacră dreptul la inițiativă legislativă al deputaților, precum și prevederile Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, inclusiv cerințele privind fundamentarea necesității intervenției legislative.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
<p>Necesitatea elaborării proiectului rezultă din creșterea alarmantă a cazurilor de escrocherii telefonice și fraude comise prin intermediul comunicațiilor electronice, inclusiv prin utilizarea numerelor de telefon substituite, apelurilor cu origine neverificată și serviciilor preplătite de comunicații mobile utilizate fără identificarea persoanei.</p> <p>În ultima perioadă, Republica Moldova se confruntă cu o intensificare fără precedent a escrocheriilor telefonice și a fraudelor realizate prin intermediul comunicațiilor electronice. Aceste scheme afectează direct cetățenii, siguranța financiară a familiilor, încrederea în instituțiile publice, în sistemul bancar și în serviciile de comunicații electronice.</p> <p>Potrivit datelor publice comunicate de autorități, în perioada 20 mai – 1 iunie 2026 au fost înregistrate 149 de cazuri de escrocherie telefonică și 2 911 tentative, prejudiciul total depășind 27,2 milioane de lei. Cea mai afectată zi a fost 28 mai, cu un prejudiciu de aproximativ 3,9 milioane de lei, urmată de 21 mai, cu aproximativ 3,8 milioane de lei, și 23 mai, cu aproximativ 3,3 milioane de lei.</p> <p>Perioada 25–29 mai a reprezentat vârful activității infracționale, fiind înregistrate 2 050 de tentative, ceea ce constituie peste 76% din totalul tentativelor raportate în perioada analizată. Aceste date demonstrează că fenomenul nu mai poate fi tratat ca o sumă de cazuri izolate, ci reprezintă o activitate infracțională organizată, repetată și adaptată la vulnerabilitățile sistemului de comunicații și ale serviciilor financiare.</p> <p>Cele mai frecvente scheme implică persoane care se prezintă drept reprezentanți ai băncilor, ai Băncii Naționale a Moldovei, ai Poliției, ai Serviciului de Informații și Securitate sau ai companiilor de curierat. Prin manipulare, intimidare, inducere în eroare și crearea unei false urgențe, victimele sunt determinate să efectueze transferuri bancare, să contacteze credite, să comunice date confidențiale sau să predea numerar unor preținși curieri.</p> <p>Un element central al acestor scheme îl constituie utilizarea frauduloasă a comunicațiilor electronice, inclusiv prin substituirea identității apelantului. Tehnologia cunoscută în practica internațională drept Caller ID Spoofing permite afișarea unui număr de telefon care nu aparține în realitate apelantului sau care creează aparența că apelul provine de la o bancă, o instituție publică, o autoritate de drept ori o entitate cunoscută victimei. Astfel, escrocii obțin un grad sporit de credibilitate și sporesc probabilitatea ca victima să urmeze instrucțiunile primite.</p> <p>În practică, escrocheriile telefonice nu se realizează întotdeauna prin utilizarea directă a unei cartele SIM cumpărate și folosite de autor. În multe cazuri, grupările infracționale pot utiliza soluții tehnice sofisticate, inclusiv servicii de telefonie prin internet, echipamente de tip SIM box, GSM gateway, SIM farm, profiluri eSIM, sisteme de rutare artificială a apelurilor sau alte mijloace similare, care permit mascarea originii reale a apelului și afișarea unui număr aparent local ori aparent aparținând</p>

unei instituții cunoscute. Aceste metode permit inclusiv desfășurarea activității infracționale de peste hotarele Republicii Moldova, cu aparența că apelurile sunt efectuate din interiorul țării.

Această realitate impune ca intervenția legislativă să nu se limiteze doar la identificarea utilizatorilor serviciilor preplătite, ci să includă și obligații tehnice pentru furnizorii de comunicații electronice privind detectarea, marcarea, filtrarea, limitarea sau blocarea apelurilor cu origine neverificată, a apelurilor cu identitate disimulată și a formelor de utilizare abuzivă a resurselor de numerotație.

Totodată, utilizarea serviciilor preplătite de comunicații mobile fără identificarea utilizatorului îngreunează semnificativ activitatea de prevenire și investigare. În lipsa unei obligații clare de identificare a utilizatorilor serviciilor preplătite, cartelele SIM pot fi procurate, distribuite și utilizate în mod anonim sau prin persoane interpușe, ceea ce complică stabilirea traseului comunicațiilor și identificarea persoanelor implicate în activități frauduloase.

Cadrul normativ actual, inclusiv Legea comunicațiilor electronice nr. 72/2025, reglementează aspecte importante privind securitatea rețelelor, utilizarea resurselor de numerotație, drepturile utilizatorilor finali, confidențialitatea comunicațiilor și accesul autorităților competente la date. Totuși, acesta nu instituie un mecanism suficient de explicit și operațional pentru verificarea autenticității originii apelurilor, prevenirea substituirii neautorizate a identificatorului liniei apelante și identificarea obligatorie a utilizatorilor serviciilor preplătite de comunicații mobile.

De asemenea, reglementarea actuală nu stabilește sancțiuni contravenționale suficient de clare și descurajatoare pentru furnizarea, vânzarea, distribuirea sau activarea serviciilor preplătite fără identificarea utilizatorului și nici pentru neimplementarea mecanismelor tehnice necesare combaterii apelurilor cu origine neverificată.

În aceste condiții, intervenția legislativă este necesară pentru completarea cadrului normativ cu obligații clare pentru furnizorii de rețele și servicii de comunicații electronice, pentru atribuirea unor competențe explicite Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații și pentru instituirea unui regim sancționator eficient.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul are drept obiectiv general prevenirea și combaterea escrocheriilor telefonice și a fraudelor comise prin intermediul comunicațiilor electronice, prin consolidarea cadrului legal aplicabil furnizorilor de rețele și servicii de comunicații electronice.

Principalele obiective urmărite sunt:

- a) protejarea cetățenilor împotriva escrocheriilor telefonice și a fraudelor realizate prin apeluri false sau apeluri cu origine neverificată;
- b) prevenirea substituirii neautorizate a identificatorului liniei apelante;
- c) reducerea utilizării anonime a serviciilor preplătite de comunicații mobile;
- d) creșterea capacității autorităților și furnizorilor de a identifica, marca, filtra, limita sau bloca apelurile suspecte;
- e) consolidarea cooperării între furnizori, Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații, Serviciul de Informații și Securitate, Ministerul Afacerilor Interne, organele de urmărire penală și alte autorități competente;
- f) instituirea unor sancțiuni contravenționale clare și descurajatoare pentru nerespectarea obligațiilor legale.

Proiectul propune completarea Legii comunicațiilor electronice nr. 72/2025 cu noțiuni noi, necesare pentru aplicarea coerentă a mecanismelor de prevenire a fraudelor, precum „apel cu origine neverificată”, „substituire neautorizată a identificatorului liniei apelante”, „serviciu preplătit de comunicații mobile” și „utilizator identificat al unui serviciu preplătit de comunicații mobile”.

De asemenea, se propune completarea atribuțiilor Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații, astfel încât aceasta să aprobe cerințele tehnice și organizatorice privind verificarea

autenticității originii apelurilor, prevenirea substituirii neautorizate a identificatorului liniei apelante și identificarea utilizatorilor serviciilor preplătite.

Un element esențial al proiectului îl constituie introducerea unui articol nou privind verificarea autenticității originii apelurilor și prevenirea substituirii neautorizate a identificatorului liniei apelante. Furnizorii de rețele publice de comunicații electronice și furnizorii de servicii de comunicații electronice accesibile publicului care asigură inițierea, tranzitarea sau terminarea apelurilor vor fi obligați să implementeze măsuri tehnice și organizatorice pentru detectarea, marcarea, filtrarea, limitarea sau blocarea apelurilor suspecte.

Proiectul acordă o atenție distinctă apelurilor inițiate din afara teritoriului Republicii Moldova, dar prezentate cu utilizarea numerelor din Planul național de numerotație al Republicii Moldova. Aceste situații prezintă un risc sporit, întrucât pot crea aparența că apelul provine din interiorul țării sau de la o instituție ori entitate locală.

Proiectul urmărește acoperirea nu doar a situațiilor clasice de substituire a numărului de telefon, ci și a metodelor tehnice prin care apelurile frauduloase sunt generate, tranzitate sau terminate prin echipamente, aplicații, servicii ori soluții de rutare care disimulează originea reală a apelului. În acest sens, furnizorii vor trebui să aplice măsuri tehnice și organizatorice inclusiv față de apelurile inițiate din afara teritoriului Republicii Moldova, dar prezentate cu utilizarea numerelor din Planul național de numerotație al Republicii Moldova.

Un alt element important îl reprezintă introducerea obligației de identificare a utilizatorilor serviciilor preplătite de comunicații mobile. Furnizarea, vânzarea, distribuirea sau activarea acestor servicii se va putea realiza numai după identificarea utilizatorului, în baza actului de identitate sau, în cazul cetățenilor străini și al apatrizilor, în baza documentului de identitate sau a documentului de călătorie recunoscut potrivit legislației.

Proiectul permite identificarea atât prin prezența fizică a persoanei, cât și la distanță, prin mijloace electronice de identificare, semnătură electronică sau alte soluții tehnice sigure stabilite de Agenție. Această soluție urmărește să asigure un echilibru între necesitatea prevenirii fraudelor și accesibilitatea serviciilor pentru utilizatori.

Totodată, proiectul prevede completarea art. 119 din Legea nr. 72/2025, pentru a clarifica faptul că dreptul utilizatorului de a împiedica prezentarea identificării liniei apelante nu poate fi utilizat ca temei pentru substituirea neautorizată a identificatorului liniei apelante și nu limitează obligațiile furnizorilor de a preveni abuzurile.

Proiectul modifică și art. 125 din Legea nr. 72/2025, pentru a corela regimul datelor accesibile autorităților competente cu noua obligație de identificare a utilizatorilor serviciilor preplătite.

De asemenea, se propune completarea anexei nr. 1 la Legea comunicațiilor electronice nr. 72/2025, pentru ca noile obligații să fie integrate în regimul autorizării generale, al utilizării resurselor de numerotație și al furnizării serviciilor de comunicații electronice.

Prin modificarea Codului contravențional se instituie un articol nou privind încălcarea cerințelor de prevenire a fraudelor prin comunicații electronice și identificarea utilizatorilor serviciilor preplătite. Sancțiunile propuse sunt ridicate, având în vedere gravitatea fenomenului, prejudiciile cauzate cetățenilor și necesitatea unui efect real de descurajare.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

La elaborarea proiectului au fost analizate mai multe opțiuni alternative.

Prima opțiune a fost menținerea cadrului normativ actual și limitarea intervenției la campanii de informare publică. Această opțiune nu este suficientă, deoarece datele recente arată că avertizările publice nu opresc fenomenul și nu elimină vulnerabilitățile tehnice care permit substituirea numerelor de telefon sau utilizarea anonimă a serviciilor preplătite.

A doua opțiune a fost intervenția exclusiv prin acte normative subordonate legii, aprobate de autoritatea de reglementare. Această opțiune nu a fost considerată suficientă, deoarece obligațiile de

identificare a utilizatorilor serviciilor preplătite, restricțiile privind activarea acestora și sancțiunile aplicabile trebuie să aibă un temei legal expres.

A treia opțiune a fost limitarea proiectului doar la înăsprirea răspunderii contravenționale. Această soluție nu ar rezolva problema de fond, întrucât sancțiunile sunt eficiente doar dacă există obligații materiale clare privind prevenirea substituirii identității apelantului și identificarea utilizatorilor serviciilor preplătite.

A patra opțiune a fost instituirea unui mecanism de compensare financiară a victimelor fraudelor. Această soluție poate fi examinată separat, într-un proiect distinct, deoarece implică domeniul bancar, creditarea nebancară, protecția consumatorilor financiari, eventuale contribuții ale instituțiilor financiare și reguli detaliate de despăgubire. Prezentul proiect urmărește o intervenție punctuală în domeniul comunicațiilor electronice, axată pe prevenirea fraudelor și pe reducerea anonimatului tehnic folosit de infractori.

Soluția propusă prin prezentul proiect este considerată cea mai adecvată, deoarece combină trei elemente esențiale: obligații tehnice pentru furnizori, identificarea utilizatorilor serviciilor preplătite și sancțiuni contravenționale descurajatoare.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Proiectul va avea un impact pozitiv asupra sectorului public, prin creșterea capacității autorităților de prevenire, detectare și investigare a escrocheriilor telefonice și a fraudelor prin comunicații electronice.

Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații va primi competențe explicite de aprobare a cerințelor tehnice și organizatorice privind verificarea autenticității originii apelurilor, prevenirea substituirii neautorizate a identificatorului liniei apelante și identificarea utilizatorilor serviciilor preplătite.

Ministerul Afacerilor Interne, organele de urmărire penală, Serviciul de Informații și Securitate și alte autorități competente vor beneficia de un cadru mai clar de cooperare cu furnizorii de rețele și servicii de comunicații electronice. Identificarea utilizatorilor serviciilor preplătite și reducerea posibilităților de utilizare a numerelor anonime vor facilita investigarea cazurilor de fraudă, identificarea persoanelor implicate și documentarea traseului comunicațiilor.

Totodată, proiectul va permite o reacție instituțională mai rapidă în cazul apelurilor suspecte și al schemelor de escrocherie organizată, prin mecanisme de marcare, filtrare, limitare sau blocare a apelurilor cu origine neverificată.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Implementarea proiectului nu presupune cheltuieli semnificative directe din bugetul de stat. Principalele măsuri vor fi realizate de furnizorii de rețele și servicii de comunicații electronice, în cadrul obligațiilor legale privind securitatea rețelelor, protecția utilizatorilor și utilizarea conformă a resurselor de numerotație.

Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații va elabora și aproba cerințele tehnice și procedurile necesare în limita competențelor și resurselor instituționale existente. Eventualele costuri administrative suplimentare vor putea fi acoperite în cadrul mecanismului de reglementare și monitorizare deja prevăzut de legislația în domeniul comunicațiilor electronice.

Furnizorii de rețele și servicii de comunicații electronice pot suporta costuri tehnice și organizaționale pentru implementarea mecanismelor de verificare a autenticității originii apelurilor, ajustarea sistemelor interne, instruirea distribuitorilor și organizarea procedurilor de identificare a utilizatorilor serviciilor preplătite. Aceste costuri sunt justificate de scopul legitim urmărit: protecția cetățenilor, prevenirea fraudelor, securitatea serviciilor și reducerea prejudiciilor masive cauzate de escrocheriile telefonice.

Impactul economic general este estimat ca fiind pozitiv, întrucât reducerea fraudelor telefonice și a prejudiciilor financiare suportate de cetățeni va depăși costurile de implementare a mecanismelor tehnice și administrative prevăzute de proiect.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Proiectul va avea impact direct asupra furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice, furnizorilor de servicii de comunicații electronice accesibile publicului, distribuitorilor, comercianților și altor intermediari implicați în vânzarea, distribuirea sau activarea serviciilor preplătite de comunicații mobile.

Acești subiecți vor avea obligația de a implementa mecanisme de identificare a utilizatorilor, de a ajusta procedurile de vânzare și activare a serviciilor preplătite și de a asigura păstrarea datelor necesare identificării, cu respectarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal.

Furnizorii vor avea, de asemenea, obligația de a implementa măsuri tehnice și organizatorice pentru prevenirea substituirii neautorizate a identificatorului liniei apelante, inclusiv mecanisme de detectare, marcare, filtrare, limitare sau blocare a apelurilor suspecte.

Deși proiectul introduce obligații suplimentare pentru sectorul privat, acestea sunt proporționale cu riscurile actuale și cu prejudiciile produse. Măsurile propuse vor contribui la creșterea încrederii consumatorilor în serviciile de comunicații electronice și la reducerea utilizării infrastructurii private în scopuri infracționale.

4.4. Impactul social

Impactul social al proiectului este unul pozitiv. Escrocheriile telefonice afectează în mod direct cetățenii, inclusiv persoanele în etate, persoanele vulnerabile, persoanele cu nivel redus de alfabetizare digitală și familiile care pot pierde economii acumulate pe parcursul mai multor ani.

Prin introducerea unor mecanisme de prevenire a apelurilor false și de identificare a utilizatorilor serviciilor preplătite, proiectul urmărește reducerea numărului de victime, prevenirea prejudiciilor financiare și consolidarea siguranței cetățenilor în raport cu serviciile de comunicații electronice.

De asemenea, proiectul va contribui la sporirea încrederii publice în instituțiile statului, în sistemul bancar și în serviciile de comunicații electronice, prin reducerea posibilității ca escrocii să se prezinte în mod fraudulos drept reprezentanți ai băncilor, ai Poliției, ai Serviciului de Informații și Securitate, ai Băncii Naționale a Moldovei sau ai altor instituții.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Proiectul are impact asupra prelucrării datelor cu caracter personal, întrucât introduce obligația de identificare a utilizatorilor serviciilor preplătite de comunicații mobile și obligația furnizorilor de a înregistra și păstra datele necesare identificării.

Acest impact este justificat de un scop legitim și de interes public major: prevenirea și combaterea fraudelor, protecția cetățenilor și asigurarea utilizării conforme a serviciilor de comunicații electronice. Proiectul prevede expres că prelucrarea datelor se limitează la datele strict necesare pentru identificarea utilizatorului, prevenirea fraudelor, executarea contractului, respectarea obligațiilor legale ale furnizorului și cooperarea cu autoritățile competente.

De asemenea, proiectul stabilește că aplicarea mecanismelor de verificare a autenticității originii apelurilor nu constituie monitorizare a conținutului comunicațiilor și nu aduce atingere garanțiilor privind confidențialitatea comunicațiilor.

Identificarea la distanță va putea fi realizată numai prin mijloace electronice sigure, stabilite de Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații, cu respectarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal. La elaborarea actelor normative subordonate, Agenția urmează să consulte Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

<i>Nu este aplicabil</i>
4.5. Impactul asupra mediului
<i>Nu este aplicabil</i>
4.6. Alte impacturi și informații relevante
<i>Nu este aplicabil</i>
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională Proiectul nu are ca obiect transpunerea directă a unui act juridic al Uniunii Europene. Totodată, proiectul este elaborat în conexiune cu Legea comunicațiilor electronice nr. 72/2025, care transpune parțial cadrul european relevant în domeniul comunicațiilor electronice, inclusiv Directiva (UE) 2018/1972 de instituire a Codului european al comunicațiilor electronice și Directiva 2002/58/CE privind prelucrarea datelor personale și protejarea confidențialității în sectorul comunicațiilor publice. Soluțiile propuse sunt formulate în mod neutru din punct de vedere tehnologic și urmăresc consolidarea securității rețelelor și serviciilor, protecția utilizatorilor finali, utilizarea conformă a resurselor de numerotație și respectarea confidențialității comunicațiilor.
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE Proiectul contribuie la consolidarea cadrului juridic intern în domeniul comunicațiilor electronice, în special prin dezvoltarea mecanismelor naționale privind securitatea rețelelor și serviciilor, protecția utilizatorilor finali și prevenirea utilizării abuzive a resurselor de numerotație. Prin instituirea unor obligații clare privind verificarea autenticității originii apelurilor, prevenirea substituirii neautorizate a identificatorului liniei apelante și identificarea utilizatorilor serviciilor preplătite, proiectul creează condiții pentru aplicarea mai eficientă a cadrului național armonizat cu legislația Uniunii Europene. Proiectul nu contravine principiilor europene privind concurența, neutralitatea tehnologică, proporționalitatea reglementării și protecția datelor cu caracter personal.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
În vederea respectării prevederilor Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și ale Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul urmează a fi publicat pe pagina web oficială a Parlamentului și supus consultărilor publice. În procesul de avizare și consultare este necesară solicitarea opiniei Guvernului, Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații, Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării, Agenției pentru Securitate Cibernetică, Serviciului de Informații și Securitate, Ministerului Afacerilor Interne, Procuraturii Generale, Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, Băncii Naționale a Moldovei, Comisiei Naționale a Pieței Financiare, furnizorilor de rețele și servicii de comunicații electronice, organizațiilor de protecție a consumatorilor și altor părți interesate. Având în vedere caracterul urgent al problemei, consultările publice trebuie organizate astfel încât să permită examinarea operativă a proiectului, fără a compromite calitatea expertizei și participarea părților interesate.
7. Concluziile expertizelor
Potrivit prevederilor Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și ale Regulamentului Parlamentului, proiectul urmează a fi supus expertizei juridice, expertizei anticorupție și, după caz, altor expertize prevăzute de legislație.

Expertiza juridică va urmări coerența proiectului cu Legea comunicațiilor electronice nr. 72/2025, Codul contravențional, legislația privind protecția datelor cu caracter personal, legislația privind securitatea cibernetică și cadrul general privind drepturile utilizatorilor finali.

Expertiza anticorupție va examina, în special, claritatea obligațiilor impuse furnizorilor, competențele Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații, criteriile de aplicare a măsurilor de marcare, filtrare, limitare sau blocare a apelurilor și regimul sancționator.

Concluziile expertizelor vor fi examinate și, după caz, integrate în versiunea finală a proiectului.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Proiectul se încorporează în cadrul normativ existent prin modificarea Legii comunicațiilor electronice nr. 72/2025 și a Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008.

Modificările propuse la Legea nr. 72/2025 completează regimul existent privind resursele de numerotație, drepturile utilizatorilor finali, confidențialitatea comunicațiilor, securitatea rețelelor și competențele Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații.

Completarea Codului contravențional are rolul de a asigura aplicarea efectivă a noilor obligații legale, prin instituirea sancțiunilor pentru încălcarea cerințelor privind identificarea utilizatorilor serviciilor preplătite, prevenirea fraudelor prin comunicații electronice, implementarea măsurilor tehnice anti-spoofing, păstrarea și prezentarea datelor relevante și cooperarea cu autoritatea de reglementare.

Proiectul nu impune abrogarea unor acte normative, însă necesită ajustarea actelor normative subordonate adoptate de Guvern și de Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Pentru implementarea proiectului sunt necesare următoarele măsuri:

- a) aprobarea de către Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații, în termenul prevăzut de lege, a cerințelor tehnice și organizatorice privind verificarea autenticității originii apelurilor și prevenirea substituirii neautorizate a identificatorului liniei apelante;
- b) aprobarea procedurii de marcare, filtrare, limitare sau blocare a apelurilor cu origine neverificată;
- c) aprobarea procedurii de identificare a utilizatorilor serviciilor preplătite de comunicații mobile, inclusiv a cerințelor pentru identificarea la distanță;
- d) stabilirea formatului și periodicității raportării de către furnizori;
- e) ajustarea actelor normative ale Guvernului și ale Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații;
- f) adaptarea sistemelor interne ale furnizorilor de rețele și servicii de comunicații electronice;
- g) informarea utilizatorilor serviciilor preplătite cu privire la obligația de identificare și la termenul în care aceasta trebuie realizată;
- h) instruirea distribuitorilor, comercianților, agenților și altor intermediari implicați în vânzarea, distribuirea sau activarea serviciilor preplătite;
- i) organizarea cooperării operative între furnizori, Agenție, Serviciul de Informații și Securitate, Ministerul Afacerilor Interne, organele de urmărire penală și alte autorități competente;
- j) desfășurarea unei campanii publice de informare privind riscurile escrocheriilor telefonice, apelurile false și obligația de identificare a serviciilor preplătite.

Implementarea proiectului trebuie realizată într-un termen restrâns, având în vedere caracterul urgent al fenomenului și prejudiciile majore cauzate cetățenilor prin escrocherii telefonice și fraude prin comunicații electronice.

Deputați în Parlament